

ת"פ 61530/08/19 - מדינת ישראל תביעות ירושלים נגד מחמד עיד

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61530-08-19 מדינת ישראל נ' עיד

ת"פ 13521-06-18 מדינת ישראל נ' עיד

בפני
כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
מדינת ישראל ע"י תביעות ירושלים
בעניין:

המאשימה

נגד

מחמד עיד ע"י ב"כ עו"ד מחמוד רבאח ועו"ד פארס עלי
מצטפא

הנאשם

גור דין

כתבי האישום

התיק העיקרי (ת"פ 13521-06-18)

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות ובעובדות המנויות בכתב האישום, בכך שביום 3.6.2018 בשעות הבוקר, הגיע המתלונן ברכבו מסוג טויוטה אל דרך שועפט. המתלונן החנה את רכבו ויצא ממנו, כאשר דלת הרכב סגורה, אך לא נעולה, והמפתח משאר במתנת הרכב. המתלונן יצא מהרכב וניגש לחנות קרובה. באותה עת שהה הנאשם באותו מקום, הבחין כי המתלונן יצא מהרכב, ניגש אליו, פתח את הדלת והתיישב בו. הנאשם הגיע את הרכב בעזרת המפתח שהושאר במתנתו ונסע מהמקום. המתלונן הבחין בכך, יצא מהחנות והחל לרוץ אחרי רכבו תוך שהוא צועק "גנב, גנב", אולם הנאשם עזב את המקום. הנאשם החל לנהוג ברכב ברחובות שכונת שועפט, כאשר עוברי אורח שהבחינו במתרחש החלו לדלוך אחריו באמצעות רכבם יחד עם המתלונן, עד אשר עצר הנאשם את הרכב ויצא ממנו. בנסיבות אלה, הורשע הנאשם בעבירות של גניבת רכב, לפי סעיף 413 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**) ובעבירה של נהיגה ללא רישיון, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה.

התיק המצורף (ת"פ 61530-08-19)

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287 לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום, ביום 8.1.2019 הורה בית המשפט במסגרת בקשה למעצר עד תום ההליכים, על כך שהנאשם ישהה בקהילה טיפולית "בית אביבה" בתנאי המקום. ביום 13.8.2019, עזב הנאשם את הקהילה על דעת עצמו בניגוד להחלטה ובניגוד לתנאי המקום.

מהלך הדיון וממצאי שירות המבחן בתסקיריו

הנאשם נצטר על תום ההליכים ביום 7.6.2018, עד שהוחלט לשחררו לקהילה טיפולית "אל פטאם" ביום 3.7.2018 בתנאי המקום. ביום 30.8.2018 עזב הנאשם את הקהילה על דעת עצמו ושהה במעצר בית מלא בפיקוח אביו, זאת עד ליום 8.1.2019, עת הוחלט כי הנאשם ישהה בקהילת "בית אביבה" בתנאי המקום. מתסקירי המעצר שהוגשו בעניינו של הנאשם, עולה כי הנאשם השתלב בקהילה ולראשונה הגיב בצורה טובה לטיפול, אולם נמסר כי בדיקות לגילוי שרירי סם שמסר, נמצאו עם שרירי סם. משירות המבחן נמסר, כי ביום 12.8.2019 עזב הנאשם את קהילת "בית אביבה" על דעת עצמו ולא שב (נסיבות התיק המצורף), לפיכך שב למעצר בית בפיקוח אביו. במסגרת התיק העיקרי ולנוכח השילוב של הנאשם בקהילת "בית אביבה", הופנה הנאשם לבחינת התאמה לבית משפט קהילתי, אולם לנוכח עזיבתו את הקהילה, שירות המבחן סבר כי אינו מתאים. ביום 2.10.2019 הודה הנאשם בכתב האישום בתיק העיקרי במסגרת הסדר טיעון ונשלח לשירות המבחן להכנת תסקיר בעניינו ולממנה על עבודות שירות. ביום 19.2.2020 ביקש הנאשם לצרף את התיק הנוסף, הודה והורשע בכתב האישום. מתסקירים שהוגשו בעניינו של הנאשם עולה, כי הקשר בין הנאשם לבין השירות ידע עליות ומורדות, כאשר בחודש פברואר 2020 נותק הקשר לחלוטין ושירות המבחן לא הצליח להשיג את הנאשם, אף לא באמצעות אביו, ולהשיג תסקיר לעונש בעניינו. ביום 1.10.2020 אביו של הנאשם הגיש הודעה לבית המשפט במסגרתה שיתף כי הנאשם חזר לשימוש בסמים קשים וביקש לעצור את הנאשם עד תום ההליכים נגדו, זאת משום שאינו מסוגל לפקח עליו יותר. בדיון ביום 11.11.2020 שהתקיים בעקבות בקשת האב, התברר כי ישנה היכנות לקליטה מחודשת של הנאשם ב"אל-פיטאם", והוסכם עם הנאשם כי מדובר בהזדמנות אחרונה, שלאחריה, אם לא יעמוד בה בהצלחה, יגור דיו, בסביבות גבוהה, למאסר. במהלך דצמבר 2021 הודיע שירות המבחן, כי הנאשם השתתף באשפוזים ב"אל-פיטאם" לצורך התנקות פיזית מסמים, אך סירב להמשיך במסגרת המקום. לבקשתו ולבקשת אביו הוצע לו להשתלב בטיפול ביחידה להתמכרויות, ואולם נוכח התור הארוך להשתלבות ונכונות "אל-פיטאם" לאפשר לו לחזור לקהילה, הביע הנאשם רצון לחזור למקום זה. אלא שכעבור מספר ימים נמלך הנאשם בדעתו וויתר על רצונו להשתלב בקהילה טיפולית כוללנית. בהמשך, במהלך החודשים ינואר ופברואר 2021, דיווח האב על מספר הפרות, לדבריו, של תנאי השחרור, ודשן שלו מחזרת הנאשם לשימוש בסמים. שירות המבחן דיווח בתסקירו האחרון על חוסר רצונו של הנאשם להשתלב בטיפול, למרות נזקקות טיפולית משמעותית ביותר, ולכן לא בא בהמלצה טיפולית. בחודשים האחרונים היה הנאשם תחת מעקב של מרכז מתדון ירושלים אך לא ברורה האינטנסיביות של המעקב והטיפול.

אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, המידע שלהלן עלה הן מדיוני המעצר והן מהדיונים בהליך העיקרי, בין היתר מפייהם של הנאשם ואביו, וכן ממידע שנמסר לשירות המבחן. הנאשם כבן 31, רווק, הוא סיים 6 שנות לימוד בלבד והיה ללא מסגרות מגיל צעיר, כאשר שימושו בסמים החל כבר בגיל 14, ומאז הוא מכור לסמים. שירות המבחן תיאר מסכת חיים לא פשוטה, כאשר לפני שנים אחדות, התאבד אחיו לנגד עיניו, דבר שהותיר בו וביתר בני המשפחה פצע עמוק. המשפחה חווה אובדן של אח נוסף. מערכת היחסים המשפחתית מורכבת, וניתן להתרשם מחרדה של האב, ששימש, כאמור, כמפקח לכל אורך ההליכים, לגורלו של הנאשם, נוכח הניסיון המשפחתי המר. לנאשם הרשעות קודמות בתחום הרכוש (עבירות כלפי רכב) והוא ריצה שני מאסרים ממושכים.

חוות דעת הממונה על עבודות שירות

הנאשם התייצב אצל הממונה, אשר מצא אותו מתאים וכשיר לביצוע עבודות שירות בחברת קדישא בירושלים החל מיום 11.3.2021.

טיעוני הצדדים לעונש

הצדדים לא הגיעו להסכמה עונשית.

ב"כ המאשימה עמד על נסיבות העבירות ועתר למתחמי ענישה שבין 12 ל-24 חודשי מאסר בתיק העיקרי ובין מאסר מותנה לבין 6 חודשי מאסר בתיק המצורף.

במכלול הנסיבות ביקשה המאשימה למקם את הנאשם בחלקם העליון של המתחמים ולהטיל ענישה נלווית.

ב"כ הנאשם עמד על נסיבותיו האישיות של הנאשם ועל מאמצי השיקום מצדו. המסגור הביטולי להסתפק בתקופת מעצרו בתיק זה (חודש ימים בקרוב).

קביעת מתחם הענישה

מתחם הענישה צריך להתייחס לעקרון ההלימה, הנגזר מהערך החברתי המוגן, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות ביצוע העבירה.

אשר לערך המוגן - עבירה של גניבת רכב היא "מכת מדינה" כפי שנקבע לא אחת בפסיקת בית המשפט העליון. היא קלה לביצוע ופעמים רבות נגבי הרכב אינם מאותרים והמזיקים הנובעים מביצוע עבירה זו רבים וקשים, הן בהיבט של פגיעה בקניין הציבור והן בהיבט של פגיעה בבטיחות ופגיעה במהלך התקין של החיים הכלכליים. בנוסף, נהיגה ללא רישיון מסכנת את ציבור המשתמשים בדרך. בהקשר זה ראו את דברי בית המשפט העליון בפסקה 4 ל-ע"פ 2333/13 סאלם נ' מ"י (מיום 3.8.2014). בעניינו הפגיעה היא ברף הבינוני.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה לפי סעיף 40ט' לחוק העונשין - בין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לשקול את אלה, לעניין קביעת המתחם: מדובר בעבירה שכל הנראה לא קדם לה תכנון מוקדם אלא מדובר בניצול הזדמנות לעשיית רוח מהיר; הנאשם הבחין כי המתלונן השאיר את הרכב פתוח, נכנס, הגיע ונסע; לולא תנפס, היה הרכב יורד לטימיון וכך היה נגרם נזק משמעותי לבעליו. הנגשו של הנאשם ברכב והצורך לרדוף אחריו כי נסיבות לחומרה; הנאשם, כאדם בוגר, יכול היה להימנע מן העבירה לו הפעיל שיקול דעת סביר. נוכח חוסר שיקול הדעת שהפעיל הנאשם סביר להניח שפעל תחת השפעת סמים, להם הוא מכור, כאמור. אשר לתיק המצורף - העבירה משקפת את חולשתו של הנאשם וחוסר יכולתו לעמוד בתנאים שירחיקו אותו מעריכת סמים.

מדיניות הענישה הנוהגת - ברע"פ 8404/15 מוסרטה נ' מ"י (מיום 24.5.2016) קבע בית המשפט העליון מתחם ענישה שבין חודשי מאסר בודדים ל-12 חודשים כן כל אירוע פריצה לרכב וגניבתו וכן נהיגה ללא רישיון, כאשר שם הושתו חודשי מאסר ארוכים על נאשם שבצער ריבוי עבירות. ברע"פ 5771/16 עיסא נ' מ"י (מיום 26.7.2016) אושר מתחם שבין חודשי מאסר ספורים לרבות לריצוי בעבודות שירות עד 10 חודשי מאסר בנסיבות של גניבת רכב והחזקת רכוש גנוב. אושר גז דין של 12 חודשי מאסר לנאשם בעל עבר פלילי שהורשע ב-3 עבירות גניבת רכב. עיון בפסיקה מעלה כי מנעד הענישה בתיק המצורף רחב, כאשר ככלל ניתן להטיל מאסרים מותנים ושל"ץ ועד מספר חודשי מאסר בפועל שיקול ירוצו בעבודות שירות.

מתחם הענישה - לפיכך, בנסיבות ביצוע העבירה בתיק העיקרי כפי שעמדתי עליהן, מתחם הענישה צריך לעמוד על בין 6 חודשי מאסר ועד 18 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. מתחם הענישה בתיק המצורף צריך לעמוד על מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר שיקול ירוצו בעבודות שירות.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה לפי סעיף 40א' לחוק העונשין - ניתן לתת משקל לנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה, במסגרת גזירת העונש בתוך המתחם: לחומרה - עברו הפלילי הרלבנטי של הנאשם והעובדה שריצו מאסרים ממושכים לא סייע להרתיעו; כמו-כן יש לזקוף לחובתו את התנהלותו בהליך זה בכל הנוגע לחוסר יכולתו להתמיד בטיפול ושיקום, למרות הזדמנויות אינספור שניתנו לו. דבריי משקפים בעיקר אכזבה וצער מכך שהנאשם לא הצליח לאסוף את עצמו ולחולל שינוי בחייו למרות ניסיון ההתחשב בו כלל הניתן, באמצעות העקבת הזדמנויות דוחה. אציון, כי בתקופת הדחיה האחרונה, לאחר שמעית טיעונים לעונש, שולב הנאשם במרכז מתדון ירושלים (מ"מ"), והוגש על כך מכתב. לצד זאת, באותה תקופת דחיה וסמוך למועד הדיון הגיש אביו (הערב) מכתב שבו ביקש להקדים את הדיון בשל התנהלותו של הנאשם, וכן לא הייתה מחלוקת כי הנאשם נעצר ושוחרר בגין חשדות לביצוע עבירות רכוש. סברתי כי המידע שמסר התובע בדיון היום צריך היה להיסמר ולשפוך אור על התנהלותו הנאשם, נוכח טענתו של הנאשם כי עלה על דרך המלך, ולא היא, למרבה הצער. הדברים משתלבים זה בזה ומעלים תמונה מצעררת. לקולא, נסיבות חייו הקשות של הנאשם, שהתמינו את התמכרותו לסמים, ניסיונותיו להיגמל ולעלות על דרך הישר ונטייתו האחריות שלו.

המיקום במתחם - בנסיבות שמנית, אין מנוס משליחת הנאשם לריצוי מאסר מאחורי סורג ובריח. יש למקם את הנאשם בחלקם האמצעי של המתחמים בתיק העיקרי ובתחתית המתחם בתיק המצורף.

גזירת הדין

לפיכך, אני מחליט לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

7. חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח בניכוי מלא של ימי מעצרו בשני התיקים ע"פ חישוב שב"ס שיכריע. הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו בכלא "ניצן" ברמלה כשעזב מצויד בתעודת זהות ובהתקן מגזר הדין - וזאת ביום 1.8.2021. בשעה 12:00.
- 12 חודשי מאסר שלא ירוצו אלא אם יעבור הנאשם כל עבירת רכוש כלפי רכב, למעט היזק במזיד לרכב, וזאת במשך שלוש מיום שחרורו;
- 14 יום מאסר שלא ירוצו אלא אם יעבור הנאשם כל עבירה של נהיגה ללא רישיון ועבירה של הפרת הוראה חוקית במשך שלוש שנים מיום שחרורו;
- 4 חודשי מאסר שלא ירוצו, אלא אם יעבור הנאשם כל עבירה של נהיגה ללא רישיון או ללא ביטוח, בתוך שנתיים מיום שחרורו;
- הן התחייבות בסך 5,000 ₪ שלא לעבור את העבירות בהן הורשע הנאשם בתוך שנתיים מיום שחרורו;
- נוכח נסיבות ביצוע העבירה והחזרת הרכב בזמן אמת ונוכח מכלול נסיבות המשפחה, לא מצאתי להטיל ענישה בעלת אופי כספי.
- לאחר שהנאשם יתייצב לריצוי מאסרו ויתקבל על כך אישור משב"ס, ניתן יהיה להשיב לאביו של הנאשם את ההפקדות שבתקין על אף כל הודעת עיקול.
- על ב"כ הנאשם להאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

יש לשלוח לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, ד' באב התשפ"א, 13 יולי 2021, במעמד הצדדים.